

Miljøministerens svar på spørgsmål nr. 3 ad L 190 - forslag til lov om ændring af råstofloven (Ophævelse af fartøjsgodkendelsesordningen og modernisering af efterforsknings- og indvindingstilladelser på havet m.v.) (alm. del) stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Spørgsmål 3

Ministeren bedes kommentere henvendelse af 22. april 2009 fra Dansk Byggeri og DI, om råstofbranchens synspunkter på Miljøministerens lovforslag L 190 vedr. råstoffer, jf. MPU L 190 - bilag 3.

Svar

De synspunkter, som Foreningen af Danske Ral- og Sandsugere og Dansk Byggeri samt Foreningen af Danske Grus- og Stenindustrier og DI i deres henvendelse punkt for punkt har givet udtryk for, kommenteres nedenfor:

Ad Vederlag

Foreningerne anfører, at vederlagssatserne med det nuværende omfang af råstofindvindingen på havet vil udgøre mindst 10 pct. af bruttoomsætningen svarende til branchens dækningsbidrag. Man går ud fra en gennemsnitlig salgspris på 85 kr. pr. m³, og i foreningernes høringssvar anføres det, at bruttoomsætningen er 255 mio.kr.

Beregningen må således være baseret på lovforslagets beregnede provenu i 2012 (det år det er højest) sammenholdt det med en antagelse om årlig afsætning. Ved auktion kan vederlaget derimod blive på helt ned til 2,50 kr. pr. m³ plus en andel af arealvederlaget, der kan sættes til ca. 1 kr. Det giver et samlet vederlag på ca. 3,50 kr., hvilket svarer til godt 40 pct. af dækningsbidraget. Hvis det viser sig at være en god forretning for virksomhederne at indvinde råstoffer fra havet, vil auktionsprisen blive konkurreret op. Dermed vil dækningsbidraget blive tilsvarende formindsket.

Det høje provenu til staten i de første to år skyldes en forudsætning om, at det vil tage lidt tid, inden indvinding i auktionsområderne slår igennem.

I lovforslag nr. L 161 fra 2007 fremgik de enkelte vederlagssatser ikke af forslaget, men det var forudsat, at vederlagssatserne skulle være højere i

fællesområder end i auktionsområder for at skabe et reelt incitament til at investere i udlægningen af nye indvindingsområder bl.a. på større vanddybder.

Forskellene i vederlagssatserne afspejler således de risici og omkostninger, der er ved at efterforske efter auktion og indvinde i fællesområder henholdsvis med og uden gennemførte råstofmæssige og miljømæssige undersøgelser. De foreslåede vederlagssatser skal derfor ses som et udtryk for statens ønske om at skabe grundlag for en forstærket udvikling i råstofbranchen.

Det forventede provenu, som fremgår af lovforslaget, er baseret på en forventet indvindingsmængde i de forskellige typer områder. Det reelle provenu vil således afhænge af den aktuelle indvinding.

Ad Tilladelsesperioder – fortrinsret

Indvindingstilladelser i Danmark, herunder også eneretstilladelser, kan efter den gældende lov gives for op til 10 år. Konkurrencerådet har i begrundet udtalelse fra 22. juni 2005 nævnt, at der ikke bør gives længere eneret, end de bagvedliggende hensyn kan bære, og at reglerne om indvindingstilladelser i råstoflovens § 20 på den baggrund bør ændres.

Den tidligere miljøminister har på den baggrund i sit svar til Konkurrencerådet tilkendegivet, at en lovændring vil lægge op til, at en eventuel eneret til enhver tid fastlægges konkret, og at længden af den tildelte eneret kun i helt særegne tilfælde vil kunne overstige 5 år. Konkurrencerådet har taget svaret til efterretning, og det fremgår derfor af lovforslaget, at enerettens længde efter forhandling med Konkurrencestyrelsen vil blive fastlagt i bekendtgørelse.

Ad Skævvridning af konkurrencen mellem land og hav

Den del af råstofbranchen, der indvinder fra havet, har i en årrække været beskyttet mod konkurrence fra virksomheder, der ikke allerede var etablerede på området. Dette er først og fremmest sket gennem fartøjsgodkendelsesordningen, men også ved, at der i praksis ikke var konkurrence mellem indvinderne om at opnå mulighed for at indvinde råstoffer.

Et af formålene med lovforslaget er at skabe konkurrence mellem virksomheder, der kan indvinde på havet. En konkurrence om muligheden for at indvinde materialer (auktionsordningen) og en konkurrence på afsætningsmarkedet. Denne konkurrence vil alt andet lige føre i retning af faldende produktionsomkostninger for materialer fra havbunden og faldende priser på afsætningsmarkedet.

De faldende priser på materialerne fra havet vil naturligvis blive reduceret af vederlaget til staten, der vil virke i modsat retning, men auktionsordningen er et væsentligt element i forslaget på at vitalisere konkurrencen.

Hvis det viser sig, at det virkelig bliver en dårlig forretning at indvinde fra havet, vil det vise sig ved auktionerne. Enten bliver auktionspriserne meget

lave, eller også kommer der slet ingen bud. I det tilfælde er jeg naturligvis indstillet på at sænke mindsteprisen ved bekendtgørelse.

Ad Initiativretten

Som det fremgår af høringsnotatet fremgår det af det fremsatte lovforslag, at erhvervet kan initiere udpegning af områder, der indgår i auktionerne, da det overordnede synspunkt naturligvis er, at udlægning af nye indvindingsområder bør tage udgangspunkt i branchens behov.

Ad Fællesområder

Som jeg gav udtryk for under 1. behandling af lovforslaget, er jeg indstillet på at udvide antallet af fællesområder.

Ad Overgangsordninger

Efter lovforslagets § 2, stk. 5, kan de konkrete indvindingstilladelser, der er givet før den 13. marts 2009, forlænges i 1 år for at sikre, at indvindingen i de pågældende områder ikke skal indstilles, indtil området kan erhverves ved auktion. Lovforslagets moderniserede tilladelsesordning åbner ikke mulighed for at meddele de tidligere kendte 10-årige tilladelser.

Efter lovforslagets § 2, stk. 4, er det herudover sådan, at de indvindingstilladelser, der på baggrund af efterforskningstilladelser fra før den 13. marts 2009, bliver givet til udgangen af 2011, bliver vederlagsfri.